

DE SCHAKEL

GC TEN NOEY

TUSSEN MENSEN, GEMEENSCHAPPEN EN CULTUREN

PB-PP|B-6408
BELGIE(N)-BELGIQUE

4

SEPTEMBER
OKTOBER
2019

Nederlandstalig tweemaandelijks
tijdschrift voor Sint-Joost-ken-Nede,
de Leopoldswijk en de Noordooostwijk

Foto: @ Simon Blackley - simonblackley.com

HANDEN UIT DE MOUWEN

brusselse
gemeenschaps
centra

22

- 3 BINNENSHUIS**
BEELDEN ZEGGEN MEER DAN WOORDEN
- 4-6 BINNENSHUIS**
NASCHOOLSE ACTIVITEITEN
SPEELWEEKEN HERFSTVAKANTIE
WEVEN OP GETOUW
LEREN FIETSEN VOOR VROUWEN
KAFT KAFT
1210
STRAATFEEST
- 7 DE BIB BELICHT**
ZOMER
- 8 OVER DE VLOER**
LOTTE VEUCHELEN
- 9 STADSBEESTJES**
DE VLEERMUIS
- 10-11 UIT DE TIJD**
PRINS KLEMENS VON METTERNICH – DEEL 2
- 12-13 AL WAT GROEIT**
DE KORTE KETEN
- 14 EROP UIT**
FEMMA SINT-JOOST - BRUSSEL N.O.
OKRA
DAVIDSFONDS
- 15 OP DE STOEP**
GEHOORD IN TEN NOEY
- 16 KALENDER**
COLOFON

MET DE STEUN VAN

GC TEN NOEY MAAKT
DEEL UIT VAN

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST

BEELDEN ZEGGEN MEER DAN WOORDEN

Sfeerbeelden van *Bouwen aan de zomer* in het Sint-Franciscuspark te Sint-Joost-ten-Node, juli 2019. Ndl Dienst Cultuur, GC Ten Noey, Bib Joske, Brede School Sint-Joost i.s.m organisaties uit de wijk.

NASCHOOSE ACTIVITEITEN

INSCHRIJVEN DOE JE VIA [TICKETS.VGC.BE](https://tickets.vgc.be) OF AAN HET ONTHAAL.

SPORTCAROUSSEL

Tijdens de sportcarroussel beoefenen we uiteenlopende sporten. Hiervoor gaan we ook op verplaatsing. Ideaal voor kinderen die gebeten zijn door de sportmicrobe. Heb je zelf een sport idee? Stel het zeker voor, wie weet komt het wel eens aan bod. Voor jongens en meisjes.

Leeftijd: Voor kinderen geboren in 2007-2012

Prijs: € 50/€ 40 (2de kind)/€ 12 (Paspartoe-kansentariaf)

Wanneer: Elke woensdag 14u > 16u

Van woensdag 25 september tot 18 december.

STADVERKENNERS

Tijdens stadverkenners wandelen we in Brussel. We gaan op zoek naar beelden, klanken en verhalen van de stad. Van september tot december gaan we experimenteren met videoreportages, digitale wenskaarten, vloggen en geluid. Kom het allemaal ontdekken op woensdag namiddag in Ten Noey.

Voor kinderen geboren in 2007- 2011

Prijs: € 50/€ 40 (2de kind)/€ 12 (Paspartoe-kansentariaf)

Wanneer: Elke woensdag 14u > 16u

Van woensdag 25 september tot 18 december

Opvang naschoolse activiteiten in Ten Noey 12u15 > 14u en na opvang tot 17u30.

Kinderen die naar SJAZ of Ten Nude naar school gaan kunnen gratis opgehaald worden op school en begeleid naar Ten Noey.

PETIT MIXED MEDIA

In Petit Mixed Media gaan we elke dag op creatief avontuur.

We experimenteren, exploreren en beleven. We maken creatieve letters en doen aan beweging, muziek, kunst en drama. Alles komt aan bod op maat van de kinderen. Ze krijgen de vrijheid om te werken maar kunnen ook kiezen voor een rust- of speelmoment. Doe je mee?

Voor kinderen geboren in 2013, 2014, 2015

Prijs: volgens IBO tarief

Van maandag 23 september tot 16 december van 16u tot 17u30

Organisatie ism IBO De Buiteling

Inschrijven via Larissa.viaene@vgc.be

NAAIATELIER

Een naaimoment voor kinderen en volwassenen wordt een gemeenschapsmoment. Een moment van ontmoeting en samenzijn.

Het idee van de workshop is de kunst van het naaien leren én de burens en hun kinderen ontmoeten. Daarnaast is het ook een fijne en speelse manier om in contact te komen met het Nederlands, het spreken te oefenen of zelf kleine woorden te leren en andere culturen te ontdekken.

Voor kinderen vanaf 8 jaar en volwassenen

Prijs: Gratis

Van dinsdag 24 september tot en met 9 juni van 16u tot 17u30

Organisatie ism Brede School en Femma Quartier

SPEELWEEKEN

HERFSTKLANKEN

Tijdens herfstklanken gaan we niet alleen op zoek naar de kleuren maar ook naar de geluiden van de herfst. Hoe klinkt de herfst en welk instrument is dat dan? En kan je de kleuren van de herfst omzetten in geluid? En wie weet kunnen we ook dansen op de herfst.

Voor kinderen geboren in 2013 - 2015

EXPEDITIE SINT-JOOST

Deze week bezoeken we unieke gebouwen, projecten en mensen in Sint-Joost-ten-Node en maken we kennis met hun geschiedenis en verhaal. Samen leren wij kijken en luisteren. Nadien vertellen we zelf wat we ontdekt hebben en maken we hiervan een leuke podcast. Zo kunnen ook mama's en papa's mee genieten van wat wij hebben beleefd. Kom jij mee op expeditie?

In samenwerking met aximax.

Voor kinderen van het 2de en 3de kleuterklas

Activiteit van 9u tot 16u, opvang vanaf 8u30 en tot 17u30

Prijs: € 40/ € 35 (2de kind)/ € 15 (Paspartoe-kansentariaf)

EVENEMENTEN

INSCHRIJVEN DOE JE VIA TICKETS.VGC.BE OF AAN HET ONTHAAL.

COMMUNE DE SAINT-JOSSE | GEMEENTE SINT-JOOST

KAFT
KAFT

ZAT / SAM

07.09.2019 10:00 - 16:00

Kom gratis je boeken kaften
Originele workshops en pannenkoeken

Venez gratuitement recouvrir vos livres scolaires avec du papier de couverture super extra cool!
Crêpes, ateliers d'illustration, coloriages sur fenêtre et plus

Bib Joske
Grensstraat 2 – 1210 Brussel
T 02 201 00 97
www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be
facebook.com/bibjoske

Met de steun van de Burgemeester, Emir Kir, de Schepen van Nederlandstalige Cultuur, Lydia Desloover,
en Het College van Sint-Joost-ten-Node.

STRAATFEEST: DE GROTE BOLLEKES PRIJS DE BERIOT

Het wordt een traditie om op Autoloze Zondag samen met de bewoners van de de Bériotstraat een straatfeest te organiseren. Dit jaar is dat op 22 september. De vorige twee jaar raasden we met zeepkisten de straat af, dit jaar doen we het omgekeerde: wie rijdt het snelst met de fiets naar boven en mag bij de prijsuitreiking de felbegeerde bollekestrui over het lijf trekken? Zonder voet aan de grond te zetten boven geraken is al een overwinning op zich.

Wie het liever rustig houdt kan een pintje drinken in de bar, kan iets te eten op de gastentafel zetten of er zelf iets van wegplukken. De kleinsten kunnen terecht in fijne creatieve ateliers. En de muziklieffhebbers onder u komen aan hun trekken bij het podium.

Even traditioneel als het Straatfeest zelf is de Piñata als afsluiter. Plezierige chaos verzekerd.

Zondag 22 september van 12u tot 18u

FOTO: © CHARLINE SIX

1210

En als we van 12 oktober nu eens de niet-officiële feestdag van Sint-Joost maakten? Verras uw buur, collega of bezoek met een kleine attentie. Maak muziek, bak een taart of zeg in 137 talen Hallo! op 12.10. Voor het plezier! Eén groot feest vol verrassingen!

Kom zeker ook langs in Ten Noey. We vergasten u op een fijn avondprogramma met wortels in de lokale grond.

SJTN

Zaterdag 12 oktober hele dag

GC Ten Noey

CURSUSSEN VOOR VOLWASSENEN

WEVEN OP GETOUW

Weef je eigen wollen wintersjaal. Gedurende vijf avonden ontdek je hoe fijn het is om je eigen ontwerp te realiseren.

Je leert weven op een

compact en eenvoudig hedendaags getouw. Je maakt een unieke sjaal waarmee je trots de winter tegemoet kan!

Begeleiding door het Atelier van Lotte en René.

Deelnameprijs: € 75

Paspartoe kansen tarief: € 19

ism Het Atelier van Lotte & René

Maandag 23 en 30 september en 7 + 14 + 21 oktober / 18u30 > 21u30

LEREN FIETSEN VOOR VROUWEN

Brussel wordt meer en meer een fietsstad. In 6 lessen leer je fietsen. Dit gebeurt onder begeleiding van een ervaringsdeskundige. De lessenreeks is opgebouwd uit verschillende onderdelen waaronder fietsvaardigheid & onderhoud. Het doel is om het evenwicht aan te leren en de fiets leren beheersen. Dit gebeurt in een veilige omgeving en onder vrouwen. We leren fietsen in een auto vrije zone van Sint-Joost (de fietsstraat aan Square Delhaye). En als het fietsniveau dit toelaat, sluiten we de lessenreeks af met een klein tochtje op straat.

Gratis

In het Nederlands & Frans

Organisatie i.s.m ProVélo

Op woensdag 09, 16 en 23 oktober, 6, 13 en 20 november van 9u30 > 12u

FOTO "VROUW MET FIETS": © SIMON BLACKLEY
SIMONBLACKLEY.COM

FORUM

Een plan voor zes jaar lokale cultuur in SJTN

Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft elke gemeente een jaar de tijd om met de Nederlandstalige organisaties een beleidsplan Nederlandstalige cultuur te schrijven voor de volgende zes jaar. Daarin worden ambities geformuleerd gebaseerd op ervaringen uit het verleden. Voor het schrijven van dat plan de laatste fase ingaat worden de ideeën zoals ze nu zijn verzameld getoetst aan de mening van iedereen die dat wil: bewoners, professionelen, partners,...

Verwacht je niet aan een saaie vergadering, maar aan een actieve soiréé waar je uitgedaagd wordt en mag uitdagen. Jouw bijdrage aan de discussie is van belang voor de volgende zes jaar Nederlandstalig beleid in Sint-Joost.

Als voorzet hier de ideeën waarrond het draait:

Alles begint bij ontmoeting.

Hoe zullen we ontmoeting stimuleren, verbreden, verrijken?

Sint-Joost is niet de armste, maar de rijkste gemeente.

Hoe zullen we de rijkdom aan kennis, cultuur, ervaring aanboren voor de lokale gemeenschap?

Grote goesting in Nederlands. Hoe zullen we iedereen die Nederlands wil leren of gebruiken die mogelijkheid geven?

De volledige werktekst wordt vanaf 1 september verspreid. Laat u kritisch inspireren! Kom constructief discussiëren!

GC Ten Noey

Donderdag 3 oktober vanaf 19u

Organisatie: Dienst Nederlandstalige Aangelegenheden, Brede School Sint-Joost, Bib Joske, GC Ten Noey

ZOMER

TEKST + FOTO'S: © SIMON VANDERSMISSEN

In juli en augustus leefde Bib Joske op het ritme van de zomer: tijd genoeg voor onze bezoekers om in de boeken te neuzen, verkoeling te zoeken, vrienden te ontmoeten en een praatje te slaan. We waren benieuwd hoe onze jonge bezoekers de zomer 2019 beleefden, en stelden hen enkele vragen.

Assia is tien jaar en brengt de zomer door met de stripreeks **Dance Academy:**

"Die strips zijn grappig, net als Het leven van een loser. Ik herken de verhalen van die broers. Ik hou van dikke, grappige boeken. Met Laïla van Dance Academy zou ik wel naar Italië willen reizen, om pizza en lasagne te eten!"

"Ik lees het liefst in bed, daar word ik niet gestoord. Wanneer het rustig is, lees ik ook graag in de bib."

Irene en Lucas vertelden ons over hun tweede vaderland:

I: "Wij vertrekken naar Munilla, Spanje, om onze familie te bezoeken. Met hen spreek ik Spaans, met m'n papa, broer en zus soms Nederlands."

L: "Wat ik daar wil lezen? Leuke boeken!"

I: "Da's normaal, Lucas!"

L: "Ok, misschien ook een paar saaie boeken. Maar als ze niet spannend genoeg zijn, sla ik ze gewoon dicht."

I: "Thuis lees ik het liefst op mijn puff, een grote zak gevuld met balletjes. Je kan zitten, liggen... Superzalig..."

I: "Met Andy en Terry van de waanzinnige boomhut zou ik wel naar een bos willen reizen, om een boomhut te maken."

Sena is negen en bezoekt de bib met grote zus Selenay:

"Wij gaan naar een klein dorpje in Turkije, waar we onze oma, opa, neven en nichten

terugzien. Er zijn er zoveel! Ik ken iedereen nog niet goed. Ik wil er ook bruinen in de zon. En het park, de winkels, de spa bezoeken."

"Deze boeken over voetbal zijn pas de eerste die ik zal lezen deze vakantie... Maar mijn zus motiveert me! Zo zal ik met m'n neven over voetbal kunnen spreken."

"Imane en Lina uit m'n klas zou ik avontuurlijke boeken meegeven, want in Turkije en Marokko gebeuren spannende dingen! Zelf zou ik op reis avonturen willen beleven met Dolfje, die is zo leuk en hij verandert 's nachts in een weerwolfje."

Fatma is een trouwe toevoerder van ons zaterdagse voorleesuurkje, en bezoekt de bib aan de hand van papa Ilir:

"Ik blijf in Brussel en speel in het park met vrienden en vriendinnen. Mijn papa leest me ook boeken voor, laatst nog over een jarige Hello Kitty."

"M'n vriendin Pia krijgt van mij een boek mee over de paashaas. Die moet haar chocolade brengen! De Paashaas zou ook m'n familie in Albanië moeten ontmoeten."

"Wij lezen overal: bureau, living, in bed, in de boekenhoek in de eetkamer. Overal liggen er boeken!"

Hou website en Facebook in de gaten om onze activiteiten te kennen: www.sint-joost-ten-node.bibliotheek.be & [Facebook.com/bibJoske](https://www.facebook.com/bibJoske)

Assia

Irene en Lucas

Sena

Ilir en Fatma

Kaft Kaft!

Steek je schoolboeken en schriften in een funky nieuw jasje, hip kaftpapier met jullie tekeningen. We voorzien nog andere activiteiten om het schooljaar in te zetten met een knaller, en ... pannenkoeken!

Zaterdag 7 september van 10 tot 16u

Op zaterdag om 12u vertellen we verhalen. Elke eerste zaterdag van de maand is dat in het Nederlands en in het Frans. Wil je zelf komen vertellen in de taal die jij kiest? Laat het ons weten: 02 201 00 97, bibliotheek@sjtn.brussels

LOTTE VEUCHELEN

Veuchelen

NAAM

Lotte

VOORNAAM

V

GESLACHT

39

LEEFTIJD

38,5

SCHOENMAAT

Schaarbeek

GEMEENTE

Lubbeek, België

LAND VAN OORSPRONG

Nederlands

TAAL VAN HET INTERVIEW

7 augustus 2019

DATUM

TEKST EN FOTOWERKING
© ZIGGY VENDEMMIA

Lotte, we kennen jou als de voorleesfee bij Bib Joske, maar wat bij gebrek aan luisteraars? Wat zou bib Joske zijn zonder Lotte?

Je kan die vraag natuurlijk ook omdraaien en je afvragen wat wij zonder Joske zouden zijn, mijn collega's en ik. Je verwacht het misschien niet - we zijn een kleine buurtbibliotheek -maar we worden druk bezocht. Met Eefje, Simon en Ikram beantwoord ik vragen van bezoekers aan de balie en samen letten we er op dat alles in goede banen wordt geleid want we hebben verschillende soorten bezoekers (volwassen lers, jongeren, schoolkinderen,...). Er wordt soms wat kattenkwaad uitgehaald, maar we hebben over het algemeen een fijn contact met onze (jonge)bezoekers en daar zijn we heel blij om.

Kom je tussen al dat jong geweld dan eigenlijk nog wel aan voorlezen?

Op donderdag is er "Lotte's Leesclub". Er bestond al zo een project in de basisschool Sint-Joost-aan-Zee en ik kwam denk ik op het juiste moment om dit verder te zetten. Wat ik doe is teksten maken op basis van wat de kinderen bezig houdt. Daar discussiëren we dan uitgebreid over; hetzij filosofisch, bij momenten luchtig... óf we maken er een kamishibai van, je weet wel, een vorm

van Japans verteltheater met behulp van A3-prenten met afbeeldingen. Dit doe ik met een tiental leerlingen van het vierde leerjaar. Dan zijn ze negen à tien jaar, een toffe leeftijd. Eenmaal ze beginnen puberen en stoer doen wordt het minder evident. Dit project is in de eerste plaats bedoeld voor diegenen die het het meest nodig hebben: problemen met lezen, verlegen om aan het woord te zijn,...

Volgens mij was dit slechts het aperitief en komt nu de hoofdschotel. juist?

Ik en een jongen van zestien jaar hebben een collectiefje genaamd "Atelier Lotte & René". We zijn allebei gepassioneerd door het weven. Hij bekijkt het op een heel wiskundige manier en denkt in patronen. Ik werk eerder op gevoel. Zo vullen we elkaar mooi aan. Gedurende vijf maandagavonden gaan we onze passie voor het weven delen in het atelier "Weven op getouw". Dit doen we met de zogenaamde "rigid heddles", draagbare moderne getouwen uit Nieuw-Zeeland, waar de weeftraditie me even belangrijk lijkt als het wielrennen in Vlaanderen. Dankzij een subsidie, ter ondersteuning van ambachten, kunnen we de nodige getouwen aankopen. En nu hopen dat het aanslaat natuurlijk. We zullen dit ook met twee proeflessen introduceren in het naaiatelier met Rachida, waar toch voornamelijk kinderen aan de slag gaan. Op termijn willen we ook spinnen op een spintol introduceren. René heeft de basis van het weven van zijn moeder geleerd en is zich nadien gaan specialiseren in Nederland. Wie weet volgen Sint-Joost en Brussel in spoedtempo.

DE VLEERMUIS

De vleermuis is een diertje waar veel mensen ten onrechte bang van zijn. Nee, ze veranderen niet in vampiers, vliegen niet in je haar en zijn niet agressief. In Brussel en andere steden is de meest voorkomende vleermuis de gewone dwergvleermuis.

TEKST © LIESELOTTE VERVOORT

Sociale insecteneter

Dit sociale diertje dat graag in hechte kolonies vertoeft, leefde ooit vooral in grotten maar voelt zich ook uitstekend op zolders en in leegstaande gebouwen. Hoewel er in Brussel nochtans veel leegstand is nemen de aantallen vleermuizen jammer genoeg jaar na jaar af. Dit heeft o.a. te maken met het feit dat er de laatste 20 jaar steeds minder insecten zijn en laat dat nu net het voedsel zijn van de vleermuis. Ook spelen strengere isolatienormen een rol waardoor meer mensen hun zolder gaan isoleren. Vroeger konden de vleermuizen makkelijk via spleten tussen de dakpannen op de zolders komen, maar dat kunnen ze nu vaak niet meer. We kunnen de vleermuizen helpen door bijvoorbeeld een speciale vleermuisnestkast onder het dak te hangen.

Waarom zouden we dat doen?

Wel, omdat vleermuizen nuttige diertjes zijn en ze massa's insecten eten. Muggen zijn hun lievelingskostje, per nacht eten ze tot de helft van hun gewicht aan insecten!

Zo huurde ik 10 jaar geleden een kamer in een oud huis waar nog een echte antieke zolder was, onder de dakpannen. Er leefde een kleine kolonie van een 6-tal vleermuizen. Ik vond het leuk hen 's nachts te zien uitvliegen. Ook had ik in de vijf jaar dat ik daar woonde, nooit last van muggen.

Tot de huisbaas besliste om de zolder compleet te renoveren en er een studio van te maken. De vleermuizen heb ik sinds die renovatie nooit meer gezien. Maar die zomer werd ik voor het eerst uit mijn slaap gehouden door een horde muggen! Dat was de eerste zomer zonder vleermuizen...

De "vogel van de duivel"

Hoewel vleermuizen, zeker in Europa, onschadelijke, niet agressieve diertjes zijn worden ze al sinds een ver verleden met het kwaad geassocieerd. In de Bijbel wordt er gesproken over "de vogel van de duivel", net zoals Satan vaak wordt afgebeeld met vleermuisvleugels.

Waar komt het negatieve beeld dat mensen hebben over deze diertjes vandaan? Er bestaan wel "vampiervleermuizen", die wonden maken bij zoogdieren en het bloed oplikken maar die leven niet in Europa noch in het Midden-Oosten waar de Bijbelse teksten vandaan komen. Vleermuizen kunnen je wel doen schrikken als een grote kolonie opeens bij het vallen van de nacht een zolder of grot verlaat maar is dit een reden voor die wijdverspreide angst?

Misschien gaat het eerder over het feit dat de vleermuis opstaat rond de tijd dat wij gaan slapen, en staat ze voor het mysterie en de duisternis van de nacht waar onze voorouders bang voor waren. In sommige landen geloofde men dat vleermuizen de zielen van slapende mensen waren, die 's nachts hun lichaam verlieten.

Vleermuis in huis!

Soms kunnen vleermuizen al jaren op je zolder wonen zonder dat je er iets van merkt. Het zijn geen knaagdieren dus ze brengen geen schade aan. Het gebeurt weleens dat een jonge vleermuis door een open raam in je slaapkamer sukkelt en de uitgang niet meer vindt. Het zou erg dom zijn om zo'n diertje met de blote hand te willen vangen want als ze zich bedreigd voelen kunnen ze lelijk bijten en ook kunnen ze hondsdolheid overbrengen. Er zijn manieren om zulke vleermuizen te vangen zonder het diertje of onszelf kwaad te doen, neem gerust een kijkje op www.natuurpunt.be

Hoe dan ook, dit nachtdiertje verdient respect en bescherming en hoe meer vleermuizen, hoe meer kans op zomernachten zonder muggen.... Zalig!

19DE EEUWSE BANNELING TE SINT-JOOST-TEN-NODE: PRINS KLEMENS VON METTERNICH (KOBLENZ 1773 – WENEN 1859) DEEL 2

METTERNICH NA HET CONGRES

In 1821 werd von Metternich Oostenrijks kanselier. Hij ontpopte zich als een beschermheer van keizers en koningen, in een tijd van opkomende democratische sentimenten. Hij had helemaal geen aandacht of gevoel voor een politiek naar lagere standen en arbeiders. Metternich had de vrije hand in de Oostenrijkse Binnenlandse en Buitenlandse politiek.

TEKST: © JOS LAPORTE

1848

1848 is het jaar waarin een grote revolutiegolf ontstond over Europa. Het was een tijd met opstanden en revoluties. Het volk wenste inspraak en een volksvertegenwoordiging (parlement). Nieuwe ideologieën staken de kop op, waaronder het liberalisme en het marxisme. Het was de tijd met drang en gevoelens voor het nationalisme. Kleine koninkdommen verenigden zich tot grote staten, waaronder Italië en Duitsland. Koningen, edelen en progressieve politici moesten vluchten.

“ NIET MET METTERNICH!”

In februari 1848 brak in Parijs de volksrevolutie uit, waardoor koning Louis-Philippe ten val kwam. Enkele weken later - op 13 maart - brak de volksrevolutie uit tegen het bestuur in Wenen. Metternich beschouwde “revolutie” als een probleem van buitenlandse politiek. Op 13 maart was hij gewoon aan het onderhandelen met de Pruisische gezant over de maatregelen die moesten genomen worden tegen de Franse revolutionairen, terwijl men voor zijn deur aan het betogen was. De Oostenrijkse liberale adel en de burgerij eisten steeds meer vrijheden op, zoals de vrijheid van drukpers, hervormingen van de rechtspraak, opheffing van de horigheid van de boeren, maar voor alles een parlement.

Ontevreden studenten en het actiefste deel van de liberale bourgeoisie hielden voor het “Landhaus” een demonstratie omdat hun petitie met liberale eisen, die zij een dag voordien aan de keizer hadden aangeboden niet was beantwoord. Radicale arbeiders uit de voorsteden kwamen de rangen versterken. Er werd door het leger geschoten en er vielen tientallen doden te betreuren. De druk op Metternich was groot.

Om 7u 's avonds trok de 74-jarige Metternich voor het laatst naar de “Hofburg” en begreep dat hij niet meer de steun had van de keizer en trad af. In oktober 1848 brak er een tweede revolutie uit, waarna ook keizer Ferdinand I afstand deed, ten gunste van zijn 18 jarige neef Frans Jozef I. De Habsburgse dynastie heeft kunnen voort regeren tot aan de Eerste Wereldoorlog.

BESLUIT

Klemens von Metternich was betrokken bij praktisch alle buitenlandse onderhandelingen van zijn tijd. Men noemde hem de “Koetsier van Europa”. In eigen land bestuurde hij met de harde hand als een alleenheerser. Censuur, politie en leger waren zijn werkinstrumenten. Een parlement met volksvertegenwoordiging bestond niet.

Gemeentehuis Sint-Joost-ten-Node omstreeks 1868

BELGIË

Ondanks dat in 1848 meerdere landen slachtoffer werden van deze revolutie, is België aan deze revolutiegolf ontsnapt. Het jonge België dat in 1830 onafhankelijk werd was op dat ogenblik een liberale modelstaat. België had een liberale grondwet met vele vrijheden: vereniging, pers, onderwijs en cultus. Er was een parlement met een twee kamerstelsel en de koning was beperkt in zijn prerogatieven.

METTERNICH VLUCHTTE NAAR SINT-JOOST-TEN-NODE

In Wenen werd de toestand voor Metternich onhoudbaar. Hij ontvluchtte het land in 1848 en Oostenrijk. Via Nederland en Engeland kwam hij te Brussel toe op 11 oktober 1849 aan het "Hôtel Belle Vue" (nu Belle Vuemuseum) op het Koningsplein. Welke relaties hem naar Brussel hebben gelokt is niet gekend. Enkele dagen later, op 27 oktober 1849 werd hij ingeschreven in de bevolkingsregisters van Sint-Joost-ten-Node, met echtgenote en vijf kinderen. Hij nam zijn intrek in het landhuis van violist Charles de Beriot aan de Sterrenkundelaan 11 (nu nr. 13). Metternich huurde dit landhuis, terwijl de Beriot in de Middaglijnstraat woonde. Prinses von Metternich (zijn echtgenote) vond dit landhuis bijzonder klein. Dit was wel normaal, daar zij

in Wenen steeds in paleizen en grote zalen vertoefden. Hier in Sint-Joost-ten-Node ontving Metternich belangrijke figuren, waaronder Jules Van Praet, raadgever van koning Leopold I. Prins Emile de Hesse verbleef hier enkele dagen in november 1849. De koning van Beieren verbleef hier in juli 1850. Ook vele anderen kwamen hem hier bezoeken of logeren.

In oktober 1850 verbrak Charles de Beriot het huurcontract met de familie von Metternich. Metternich kwam zijn verplichtingen als huureer niet na. Na amper één jaar verliet de familie Sint-Joost-ten-Node richting Zavel, waar zij haar intrek nam in een huis van de prins van Arenberg. Na drie jaar ballingschap keerde Metternich terug naar Wenen, waar hij geen officiële functies opnam. Maar achter de schermen bleef hij raadgever van de keizer. Klemens von Metternich overleed in Wenen op 11 juni 1859, 86 jaar oud. In 1868 verkocht Charles de Beriot zijn landhuis aan de gemeente Sint-Joost-ten-Node, die er het nieuw gemeentehuis in onderbracht, dat in 1910 werd verbouwd.

Jos LAPORTE

Geraadpleegde bronnen:

Yvonne DU JACQUIER, Saint-Josse-ten-Noode au XIXe siècle, La Hulpe, 1960.

Volgende maal:

1919. Het Naoorlogse België.

DE KORTE

Volgens de klimaatrapporten van de Verenigde Naties put de mens de aardbodem steeds meer uit. De mens zal op een andere manier voedsel moeten produceren en land beheren met als doel de opwarming van de aarde onder de 2 graden Celsius te houden. De korte keten heeft daar alles mee te maken en wil zeggen dat biologisch geteelde gewassen via de kortste weg van bij de boer op ons bord belanden. Zonder overbodige verpakking, tussenhandel en nutteloos vervoer. Met minder ecologische inpakt en met respect voor de natuur en de boer die door het telen van onze voeding in zijn levensonderhoud voorziet.

Er is nog een andere reden waarom we best onze gewassen biologisch telen. We zijn ondertussen met meer dan 7 miljard mensen, binnen 25 jaar zullen dat er nog eens 2 tot 3 miljard meer zijn. Die zullen ook allemaal moeten eten.

De grond die we ter beschikking hebben en hoe we die gebruiken is prioritair. Wij vinden het vanzelfsprekend dat de zaden van wat we eten voorhanden zijn. Bij

voldoende diversiteit zijn de gewassen sterk, groot en leveren ze ons een ruime oogst op. Nu grijpen de boeren overal ter wereld naar genetisch gemodificeerde gewassen (GGO). Dit zijn gewassen waar de wetenschap DNA heeft aan toegevoegd om ze resistenter te maken tegen ziektes en de oogst nog meer te vergroten. Dit houdt echter een groot risico in, indien er bij deze gewassen een ziekte uitbreekt, betekent dat ook de uitroeiing van dat specifieke gewas. (Dat is ook zo indien we stoppen met bepaalde gewassen te kweken, ze verdwijnen dan en weg is weg.)

Bij deze vorm van landbouw worden tevens enorme hoeveelheden pesticiden gebruikt die steeds sterker worden. De reden daarvoor is dat al wat van nature in de buurt van dat ene gewas groeit, ook resistenter wordt tegen het gebruikte gif. De langetermijneffecten zijn voor velen alsnog niet bewezen. Over de mogelijke oorzaak van ziektes worden nu al rechtszaken uitgevochten. Het is een basisrecht om te weten wat er al dan niet in onze voeding zit en bewustwording daarover is belangrijk.

12

DE
SCHAKEL
10 SEPTEMBER
11 OKTOBER

TEKST: KATJE VAN HEMELRUCK

KETEN

Lokale producten en verdeelpunten winnen aan belang en noodzaak. Een greep uit het aanbod in onze eigenste buurt.

Den Diepen boomgaard: Deze Bio boerderij uit Grimbergen levert wekelijks groenten en fruit. Ten Noey is een van de afhaalpunten. Naast bio groenten telen geeft men mensen ook de kans om handenarbeid te verrichten in een sociale context. Andere pijlen op hun bio-boog zijn de zelfoogsttuin waar een tuinploeg de bodem bewerkt, zaait, plant en verzorgt tot alles klaar is om te oogsten. Mits een jaarlijkse bijdrage kan er het hele jaar door ter plekke geoogst worden. Dit systeem komt in grote lijnen overeen met Community Supported Agriculture (CSA). Deze initiatieven bestaan wereldwijd en worden telkens gedragen door een gemeenschap. De leden betalen een bepaald bedrag waardoor de boer zijn vast inkomen is verzekert. In ruil deelt men in de oogst: zelfoogst of groentepakketten, meestal naar keuze. Bij tegenslag verliest de boer niet alles, maar iedereen een klein beetje. Meer info: www.dendiepenboomgaard.be - 02 270 00 35 - Rijkenhoekstraat 80, 1850 Grimbergen.

Nog zo eentje is het kleinschalige **tuinbouwbedrijf Ourobouros**. Onze burens van Fabrik asbl gingen met hem een samenwerking aan. Groenten worden op bepaalde tijdstippen geleverd die per kwartaal betaald worden. Voor al wie mee in het project stapt is Fabrik vzw het afhaalpunt. De samenstelling van het pakket kiest u zelf. Meer info: www.ouroubouros.be en www.info@fabrikfabrik.be - 02 217 94 40.

Bekijkt u zeker ook **Bees Coop**. Een aankoopvereniging die in 2014 werd opgestart door een groep burgers. Zij openden de eerste coöperatieve supermarkt in Brussel waar iedereen een gelijkwaardige plaats heeft. Elk lid is tegelijkertijd eigenaar, werknemer en klant. Men stapt af van de traditionele concurrentie logica en verkiest uitwisseling met andere en meer sociale en milieubewuste initiatieven. Zij staan garant voor de herkomst en de duurzaamheid van hun producten en wensen het sociale weefsel te versterken,

door duurzaam voedsel ter beschikking te stellen voor zoveel mogelijk mensen. Meer info: www.bees-coop.be - Van Hovestraat 19, 1030 Schaarbeek

Een laatste uit onze buurt die ik onder uw aandacht wil brengen is **The Barn**, een permanente, overdekte markt. Meer info: www.thebarn.bio - Sint-Pietersplein 38, 1040 Etterbeek – 02 721 74 20

Ook zeker niet te vergeten zijn de markten die we gewoon zijn. Elk dorp heeft zijn vaste marktdag, al eeuwenlang.

Soms oppert men wel eens dat het aanbod van seizoensgebonden groenten beperkt is. Dat we onder andere in de winter vaak vast zitten aan het constant eten van een aantal koolsoorten. Tegenwoordig zijn er toch al flink wat vergeten groenten te verkrijgen en al de wintergroenten zijn stuk voor stuk een zegen voor onze gezondheid, zou ik daar troostend kunnen op repliceren. En zijn we niet wat teveel verwent sinds we door de globalisering zowat alles op elk moment in de winkelrekken zien liggen? Zijn we de tijd waarin onze voorouders leefden helemaal vergeten? Zo slecht was het leven toen toch niet?

Ongetwijfeld valt er nog veel meer te weten over de korte keten. Het was de bedoeling u warm te maken en te tonen dat er zoveel meer achter de “wekelijkse boodschappen” zit dan wat we veelal gewoon zijn. Met de link rechtvanbijdeboer.be/zoeken kan u nagaan waar u het dichtst bij huis terecht kan om bewust te “shoppen”.

De bouwstenen van het leven zijn water en de zaden van de gewassen die we planten om ons te voeden. In Spitsbergen ligt 's werelds grootste zadenbank metersdiep in de permafrost. Voorlopig nog veilig. En nu er alles aan doen om te voorkomen dat het ijs smelt.

EROP JIJT!

TEKST: JOSEE SCHWIND KNEEPKENS

OKRA – TREFPUNT SINT-JOOST-TEN-NODE GREVELINGENSTRAAT 20, 1000 BRUSSEL

SAMEN KOKEN

Er gaat niets boven gezellig samen je potje te koken en uiteraard samen te genieten van een zelf gemaakt feestmaal. Daarom komen we éénmalig in de maand samen en maken een lekker driegangenmenu klaar. We beginnen er aan om 10u. Iedereen steekt op één of andere manier de handen uit de mouwen: groenten schoonmaken, aan de kookpot staan, opdienen of afwassen. Gezelligheid is troef en het eten smaakt nog eens zo lekker. Een goede gelegenheid om andere mensen te ontmoeten en misschien nog een tip op te steken om het thuis eens uit te proberen.

Wil jij ook graag eens mee komen koken? Geef dan zeker een seintje aan OKRA Sint-Joost-ten-Node. De kosten worden onder de deelnemers verdeeld. Alle 55-plussers, man of vrouw, zijn welkom op dinsdag 10 september en op dinsdag 8 oktober. Inschrijven is noodzakelijk via Malou Vanderstappen: 02 736 33 93

FEMMA SINT-JOOST – BRUSSEL N.O. GREVELINGENSTRAAT 20

1000 BRUSSEL

OPEN DEUR

Na de zomervakantie kan je vanaf september weer naar onze maandelijkse "Open Deur". Je kan er terecht voor een gezellige babbel en een kopje koffie. En wil je meer weten over onze activiteiten, dan ben je welkom op dinsdag 3 september en dinsdag 1 oktober om 14u in ons lokaal.

Meer inlichtingen bij Josee Schwind-Kneepkens via 02 734 08 68, josee.kneepkens@skynet.be

Noteer ook al onze "Open Deur" op dinsdag 5 november.

DAGUITSTAP

Op zondag 15 september organiseren we een bezoek aan het "Windmolenpark" aan zee.

Voor meer inlichtingen en eventuele inschrijving (indien er nog plaats is) kan je terecht bij Mia Peters-Van Bastelaere via 02 230 76 43 en 0485 785 296 of m.vanbastelaere@gmail.com

WORKSHOP "APERO'S"

Apero's zijn de ideale smaakmakers om een feestje te beginnen. Apero's horen bij de moderne, informele keuken en we eten ze het liefst met onze vrienden of familie. Bij hapjes zijn smaak en eenvoud het belangrijkste. Een verzorgde presentatie en het gebruik van verse ingrediënten doen de rest. Ze bestaan in vele vormen en uiteenlopende recepten zoals fingerfood, tapas, toastjes, verrines,...

Voor elke gelegenheid inspireert deze workshop elke deelnemer tot een smakelijke creatie, of het nu om een feestelijke kersttafel, een cocktailparty

of een gezellige babbel gaat. Apero's kunnen heel exquis zijn, maar één ding moeten ze zeker zijn: absoluut onweerstaanbaar.

In deze culinaire activiteit kiezen we voor Italiaanse, Scandinavische en Aziatische apero's.

Dinsdag 17 september om 19u in de Grevelingenstraat 20

Info en inschrijving: Lilliane Smets-Van Der Borght, 02 735 37 07, 0496 523 702, lilliane.smets@begreen.be

WORKSHOP "LEREN NEEN ZEGGEN"

Iedereen maakt het wel eens mee: iemand vraagt je iets en je zou het liefst neen zeggen, maar dat doe je niet. We willen vaak toch wel graag, in ieder geval een beetje, aardig gevonden worden... Maar neen zeggen tegen iemand heeft vaak een negatieve klank en hoort daarom niet bij aardig zijn.

We vinden het ook heel belangrijk om anderen te helpen. Bovendien werkt het ook nog eens in omgekeerde richting: help jij mij, dan help ik jou. Maar zeg jij neen tegen mij, dan zeg ik de volgende keer ook neen tegen jou.

Allemaal redenen waarom we het lastig vinden om neen te zeggen. Maar dat hoeft het zeker niet te zijn. Het valt of staat met het creëren van helderheid, bewustwording en het aandurven om eigen keuzes te gaan maken.

Deze workshop heeft de bedoeling om inzicht te geven in de mechanismen achter de 'the disease to please', de ziekte van het willen behagen. Je gaat dieper in op hoe je grenzen kan bepalen en duidelijk maken dat je iets niet wil doen. Meteen worden tips en tricks gegeven om diplomatisch neen te kunnen zeggen en op die manier bewust te kiezen voor jezelf.

Woensdag 16 oktober om 14u in de Grevelingenstraat 20.

Info en inschrijven: Anny Nys, 0478 911 788, andrea.nys@outlook.be

"EN TODAS PARTES SE CUECEN HABAS"

Chileens gezegde, letterlijk vertaald:
"overal in de wereld worden bonen gekookt".

Betekenis: moeilijke situaties vind je overal in de wereld, je bent niet de enige.

Rodrigo Burgos Zautzik

14

DE 10
SCHAKEL
SEPTEMBER
OKTOBER

EROPUIT!

DAVIDSFONDS
Sint-Joost-ten-Node/
Brussel-Leopoldswijk

Programma werkjaar 2019-2020

Voor het werkjaar 2019-2020 stelt het Davidsfonds Sint-Joost-ten-Node/Brussel Leopoldswijk opnieuw een ambitieus programma voor. Zoals het hoort voor een Davidsfondsafdeling ligt de nadruk op cultuur. In september starten we zoals gewoonlijk met de algemene vergadering van de leden, gevolgd door een kaas- en wijnavond. Nog in september wordt er gewandeld in de O.-L.-Vrouw ter Sneeuwwijk in Brussel. In oktober spelen we op verplaatsing met een daguitstap naar Gent. November schenkt ons een wandeling in de squares en een bezoek aan "Bruegel in zwart-wit". December is de maand van de Kerstreceptie met poëzie en samenzang. In december zingen we eveneens in de Basiliek van Koekelberg kerstliederen bij "U zijt Wellekome". Januari wordt

een drukke maand met een driekoningentocht en de nieuwjaarsreceptie van GC Ten Noey. In februari organiseren we weer de "Interverenigingenquiz Agnes Van Waeg". Voor de Nacht van de Geschiedenis in maart gaan we wandelen in het Leopoldspark en enkele dagen later organiseren we het 11de pianoconcert met Els Faems. In april wordt het zwaar werk met een bezoek aan "La Fonderie", het Brussels museum van de industrie en de arbeid. In mei kijken we even over de grens bij onze noorderburen en gaan we op stap in Breda. Juni leek ons ideaal om het Trammuseum even te gaan bezoeken. En traditiegetrouw sluiten we het werkjaar af met het Feest van de Vlaamse gemeenschap in juli.

Meer informatie en contactmogelijkheden: www.sint-joost-ten-node-brussel-leopoldswijk.davidsfonds.be

Luc Faems, secretaris van de afdeling

15

OP DE STOEPE

- Op termijn zijn deze rommelmarkten de meest duurzame manier om dingen die we niet meer gebruiken weg te doen en zo te vechten tegen de opwarming van de aarde
- Ah, daar ken ik niets van. Dit zijn allemaal spullen die in mijn tuin terecht gekomen zijn tijdens het laatste onweer en de felle rukwinden

SEPTEMBER

Maandag 2 september

START Afrikaanse dans met Rojah Lao

Zaterdag 7 september

Kaft Kaft in Bib Joske

Maandag 9 september

START inschrijvingen activiteiten Ten Noey

Dinsdag 10 september

START cursus gitaar

Woensdag 18 september

START oriëntaalse dans

Vrijdag 20 september

Kaas en wijnavond Davidsfonds

Zondag 22 september

Straatfeest Ten Noey

Maandag 23 september

START Petit Mixed Media

Maandag 23 september > maandag 21 oktober

Weven op getouw voor volwassenen

Dinsdag 24 september

START naaiatelier

Woensdag 25 september

START Sportcarroussel + Stadverkenner

OKTOBER

Zondag 6 oktober

Ontbijtfilm – “van de kat geen kwaad” (7+)

Dinsdag 8 oktober > dinsdag 22 oktober

Paperfriends: grafiek hoogdruktechnieken + papierscheppen + boekbinden

Woensdag 9 oktober > woensdag 20 november

Leren fietsen voor vrouwen

Zaterdag 12 oktober

“1210”: officieuze feestdag Sint-Joost-ten-Node

Maandag 28 oktober > donderdag 31 oktober

Speelweken Herfstvakantie: “Herfstklanken” + “Expeditie Sint-Joost”

VASTE ACTIVITEITEN IN TEN NOEY

MA

Nederlandse les

Petit Mixed Media voor kinderen

Oriëntaalse dans

Afrikaanse dans

DI

Nederlandse les

Naaiatelier voor kinderen (volwassenen welkom)

Gitaar

Yoga

Zangkoor

WO

Country dans 55+

Oriëntaalse dans

Sportcarroussel

Stadverkenner

DO

Nederlandse les

Sport Fusie

Naaien & Crea

Taalkabaal

COLOFON

ONTHAALBALIE

Aan het onthaal van Ten Noey kan je terecht voor allerlei informatie over cursussen, cultuur, wonen en werken in Brussel. Openingsuren: Maandag tot donderdag van 9u tot 20u
Vrijdag van 9u tot 18u

ADRESSEN

FEMMA/OKRA

Grevelingenstraat 20
1000 Brussel

JEUCDCENTRUM AXIMAX

J.W. Wilsonstraat 19
1000 Brussel
Tel. 02 280 45 56

BIB JOSKE

Grensststraat 2
1210 Sint-Joost-ten-Node

JOOST-E-FIEN

Braemtstraat 47
1210 Sint-Joost-ten-Node

GEMEENSCHAPSCENTRUM TEN NOEY

Gemeentestraat 25
1210 Sint-Joost-ten-Node
Tel. 02 217 08 82 | Fax 02 217 19 22
tennoey@vgc.be
www.tennoey.be
IBAN BE75 7340 1652 3351

PRIVACY

Ten Noey respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je “De Schakel” toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum Ten Noey en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via tennoey@vgc.be of GC Ten Noey, Gemeentestraat 25, 1210 Sint-Joost-ten-Node. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.tennoey.be/uw-privacy

WERKTEN MEE

AAN DIT NUMMER

Werken mee aan dit nummer:
Karel Van den Akker, Kaatje Van Hemelrijk, Eva Van Velzen, Ziggy Vendemmia, Pol Vervaeke, Luc Faems, Rodrigo Burgos Zautzik, Larissa Viaene, Lieselotte Vervoort, Jos Laporte, Simon Vandersmissen, Lotte Veuchelen, Simon Blackley, Charline Six.

ZETWERK

www.madebydesign.be
V.U. Patrick Moyersoën,
Gemeentestraat 25
1210 Sint-Joost-ten-Node

INZENDINGEN VOOR HET VOLGENDE

**NUMMER WORDEN VERWACHT
UITERLIJK OP 5 OKTOBER 2019.
INZENDINGEN DIE ONS NA DEZE
DATUM BEREIKEN, KUNNEN WIJ
NIET MEER PUBLICEREN. DANK
VOOR JE BECRIP.**

MEER INFO!

BEZORC ONS JE MAILADRES VIA [TENNOEY@VGC.BE](mailto:tennoey@vgc.be)
EN ONTVANG INFORMATIE OVER ONZE ACTIVITEITEN
VIA MAIL OF VIND TEN NOEY LEUK OP FACEBOOK!